

Άγιος Παΐσιος Αγιορείτης: Λόγοι περί Σταυρού

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Παΐσιος Αγιορείτης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

190ι σταυροί των δοκιμασιών

Γέροντα, το σταυρουδάκι που μου δώσατε το φορώ συνέχεια και με βοηθάει στις δυσκολίες.

- Να, τέτοια σταυρουδάκια είναι οι δικοί μας σταυροί, σαν αυτά που κρεμούμε στον λαιμό μας και μας προστατεύουν στην ζωή μας.

Τι νομίζεις, έχουμε μεγάλο σταυρό εμείς; Μόνον ο Σταυρός του Χριστού μας ήταν πολύ βαρύς, γιατί ο Χριστός από αγάπη προς εμάς τους ανθρώπους δεν θέλησε να χρησιμοποιήσει για τον εαυτό Του την θεϊκή Του δύναμη. Και στην συνέχεια σηκώνει το βάρος των σταυρών όλου του κόσμου και μας ελαφρώνει από τους πόνους των δοκιμασιών με την θεία Του βοήθεια και με την γλυκειά Του παρηγοριά. Ο Καλός Θεός οικονομάει για τον κάθε άνθρωπο έναν σταυρό ανάλογο με την αντοχή του, όχι για να βασανιστή, αλλά για να ανεβή από τον σταυρό στον Ουρανό – γιατί στην ουσία ο σταυρός είναι σκάλα προς τον Ουρανό. Αν καταλάβουμε τι θησαυρό αποταμιεύουμε από τον πόνο των δοκιμασιών, δεν θα γογγύζουμε, αλλά θα δοξολογούμε τον Θεό σηκώνοντας το σταυρουδάκι που μας χάρισε, οπότε και σε τούτη την ζωή θα χαιρώμαστε, και στην άλλη θα έχουμε να λάβουμε και σύνταξη και «εφάπαξ». Ο Θεός μας έχει εξασφαλισμένα κτήματα εκεί στον Ουρανό. Όταν όμως ζητούμε να μας απαλλάξη από μια δοκιμασία, δίνει αυτά τα κτήματα σε άλλους και τα χάνουμε. Ενώ, αν κάνουμε υπομονή, θα μας δώσει και

τόκο.

Είναι μακάριος αυτός που βασανίζεται εδώ, γιατί, όσο πιο πολύ παιδεύεται σ' αυτήν την ζωή, τόσο περισσότερο βοηθιέται για την άλλη, επειδή εξοφλά αμαρτίες. Οι σταυροί των δοκιμασιών είναι ανώτεροι από τα «τάλαντα», από τα χαρίσματα, που μας δίνει ο Θεός. Είναι μακάριος εκείνος που έχει όχι έναν σταυρό αλλά πέντε. Μια ταλαιπωρία ή ένας θάνατος μαρτυρικός είναι και καθαρός μισθός. Γι' αυτό σε κάθε δοκιμασία να λέμε: «Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, γιατί αυτό χρειαζόταν για την σωτηρία μου».

Όσοι σκέφτονται τους μεγάλους σταυρούς των δικαίων, ποτέ δεν στεναχωριούνται για τις δικές τους μικρές δοκιμασίες. Βλέπουν ότι, ενώ έσφαλαν στην ζωή τους, εν τούτοις υποφέρουν λιγώτερο από τους δικαίους, γι' αυτό λένε σαν τον καλό ληστή : «Αυτοί δεν έκαναν τίποτε και υπέφεραν τόσο• εμείς τι πρέπει να πάθουμε;». Δυστυχώς όμως μερικοί μοιάζουν με τον ληστή που σταυρώθηκε εξ αριστερών του Χριστού και λένε: «Πήγαιναν με τον σταυρό στο χέρι και δες τι έπαθαν!».

Υπάρχουν και περιπτώσεις - αυτές είναι πολύ σπάνιες - που επιτρέπει ο Θεός από αγάπη να βρίσκουν μεγάλες δοκιμασίες μερικούς πολύ εκλεκτούς αγωνιστές, για να τους στεφανώση. Αυτοί είναι μιμητές του Χριστού. Βλέπετε, στην Αγία Συγκλητική, επειδή βοηθούσε πνευματικά πολλές ψυχές με τις νουθεσίες της, πήγε ο διάβολος να την εμποδίση από αυτό το έργο. Τριάμισι χρόνια έμεινε άφωνη από την αρρώστια της .

Άλλοτε πάλι κάποιος πραγματικός μιμητής του Χριστού ζητάει ως χάρη από τον Θεό να συγχωρήσει σφάλματα των συνανθρώπων του, να τους απαλλάξει από την δικαία Του οργή, και να τιμωρηθή αυτός αντί αυτών, ενώ δεν φταίει ο ίδιος. Αυτός πολύ συγγενεύει με τον Θεό και πολύ συγκινεί τον Θεό η μεγάλη αυτή αρχοντική αγάπη του παιδιού Του. Εκτός δε από την χάρη που του κάνει και χαρίζει τα σφάλματα των άλλων, επιτρέπει να έχη και μαρτυρικό τέλος, κατά το επίμονο αίτημά του. Συγχρόνως όμως του ετοιμάζει και το καλύτερο αρχοντικό παραδεισένιο παλάτι με ακόμη μεγαλύτερη δόξα, διότι πολλοί άνθρωποι τον είχαν αδικήσει με την κατ' όψιν κρίση τους, που νόμιζαν ότι ο Θεός τον τιμώρησε για τις δικές του αμαρτίες.

Σήμερα μου είπε μια νεφροπαθής που χρόνια τώρα κάνει αιμοκάθαρση: «Παπούλη, σταυρώστε, σας παρακαλώ, το χέρι μου. Οι φλέβες είναι όλο πληγές και δεν μπορώ να κάνω αιμοκάθαρση». «Αυτές οι πληγές, της είπα, στην άλλη ζωή θα είναι διαμάντια μεγαλύτερης αξίας από τα διαμάντια αυτού του κόσμου. Πόσα χρόνια κάνεις αιμοκάθαρση;» «Δώδεκα», μου λέει. «Δηλαδή δικαιούσαι ένα "εφάπαξ" και μία σύνταξη μειωμένη», της είπα. Μετά μου δείχνει μια πληγή στο άλλο χέρι και μου λέει: «Παπούλη, αυτή η πληγή δεν κλείνει• φαίνεται το κόκκαλο». «Ναι, αλλά από εκεί μέσα φαίνεται ο Ουρανός, της λέω. Άντε, καλή υπομονή. Εύχομαι ο

Χριστός να σου αυξάνη την αγάπη Του, για να ξεχνιέται ο πόνος σου. Φυσικά υπάρχει και η άλλη ευχή, να εξαλειφθούν οι πόνοι, αλλά τότε εξαλείφεται και ο πολύ μισθός. Επομένως, η προηγούμενη ευχή είναι καλύτερη». Παρηγορήθηκε η καημένη.

Όταν το σώμα δοκιμάζεται, τότε η ψυχή αγιάζεται. Με την αρρώστια πονάει το σώμα μας, το χωματόκτιστο αυτό σπίτι μας, αλλά έτσι θα αγάλλεται αιώνια ο νοικοκύρης του, η ψυχή μας, στο ουράνιο παλατάκι που μας ετοιμάζει ο Χριστός. Με αυτήν την πνευματική λογική, που είναι παράλογη για τους κοσμικούς, χαίρομαι και εγώ και καμαρώνω για τις σωματικές βλάβες που έχω. Το μόνο που δεν σκέφτομαι είναι ότι θα έχω ουράνια ανταμοιβή. Καταλαβαίνω ότι εξοφλώ την αχαριστία μου στον Θεό, αφού δεν έχω ανταποκριθή στις μεγάλες Του δωρεές και ευεργεσίες. Γιατί στην ζωή μου όλα γλέντι είναι• και η καλογερική και οι αρρώστιες που περνώ. Όλο φιλανθρωπίες μου κάνει ο Θεός και όλο οικονομίες. Ευχηθήτε όμως να μη με ξοφλάη με αυτά σ' αυτήν την ζωή, γιατί τότε αλλοίμονό μου! Μεγάλη τιμή μου έκανε ο Χριστός να υπέφερα ακόμη περισσότερο την αγάπη Του, αρκεί να με ενίσχυε, ώστε να αντέχω, και μισθό δεν θέλω.

...Αν έχης άγωνία για ένα θέμα που σε άπασχολεί, μπορείς να κοιμηθής; Βλέπεις, κάποιος από ευγνωμοσύνη για τον ευεργέτη του, μπορεί να μην κοιμηθῆ μιά βραδιά, για να κάνη προσευχή γι' αυτόν. Μετά όμως πρέπει να σκεφθῆ: «Καλά, για τον άνθρωπο που με ευεργέτησε, αγρύπνησα: για τον Θεό, που σταυρώθηκε για μένα, να μην αγρυπνήσω, για να τον ευχαριστήσω;».

- Γέροντα, τί κάνει ο πειρασμός για να έμποδίση κάποιον να προσευχηθῆ;
- Τί κάνει; Βρίσκει χίλιους δυο τρόπους. Μόλις άρχιση ο άνθρωπος την προσευχή, μπορεί να τού φέρη μετεωρισμό ή προσπαθεί να διασκορπίση τον νού του με φαντασίες, θορύβους κ.λπ.

Να δῆς τί γινόταν, όταν ήμουν στήν Μονή Στομίου ! Ένα βράδυ ειχα πάει να προσευχηθῶ μέσα στον ναό. Η πύλη τού μοναστηριού ήταν κλειστή και στήν πόρτα του ναού ειχα βάλει το μάνταλο. Κατά τά μεσάνυχτα άρχισε το ταγκαλάκι να χτυπάη το μάνταλο συνέχεια «κρίκικρίκι» και δεν σταματούσε, για να με κάνη νά πάω να δω τί συμβαίνει. Μπήκα στο Ιερό, για να μην άκούω, και εκεί, πίσω από την Αγία Τράπεζα, κοντά στον Εσταυρωμένο, έμεινα μέχρι το πρωί.

Ο Σταυρός του Χριστου έχει μεγάλη δύναμη. Όταν ήμουν δόκιμος μοναχός, με πολεμούσαν πολύ τα ταγκαλάκια. το βράδυ, που ήμουν στο κελλί, μού χτυπούσαν συνεχώς την πόρτα και έλεγαν: «Δι” ευχών των Άγιων Πατέρων». Άνοιγα την πόρτα και, παρόλο που δεν έβλεπα κανέναν, με έπιανε φόβος. Μετά, δεν με χωρούσε ο τόπος μού ηταν αδύνατον να μείνω μέσα στο κελλί. Υπέφερα, έκλαιγα, έκανα προσευχή, τίποτε. Έβγαινα έξω.

Ένα βράδυ, μετά το Απόδειπνο, με βλέπει έξω ένας Προϊστάμενος τῆς Μονῆς. «Παιδί μου, μού λέει, γιατί δεν πάς στο κελλάκι σου; Βλέπεις κανέναν Πατέρα να γυρνάη έξω; Οι Πατέρες κάνουν προσευχή στά κελλιά

τους». Αρχισα να κλαίω και τού ειπα τί συμβαίνει. Μού φέρνει τότε λίγο Τίμιο Ξύλο σε ένα κεράκι και μού λέει: «Πήγαινε, παιδί μου, ήσυχος τώρα στο κελλί σου».

Μόλις έκλεισα την πόρτα, άκουσα Αμέσως δυνατά: «Δι” ευχών τών Αγίων Πατέρων». «Αμήν», είπα. Ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ένας άστυνομικός με πλήρη στολή. Τα γαλόνια τα φορούσε λοξά στο μανίκι, όπως παλιά οί άστυνομικοί, και άρχισε να φωνάζει: «Έ, παλιοκαλόγερε, εσύ άδιάβαστος , τί το έχεις αυτό το ξύλο;». Και άρχισε να γελάη με τό... «γλυκό» του γέλιο. Φώναζε, αλλά δεν μπορούσε να πλησιάση, γιατί είχα το Τίμιο Ξύλο. «Κύριε Ιησού Χριστέ», φώναξα, και έγινε καπνός ο «άστυνομικός»!

Παλιά, που δεν υπήρχαν ρολόγια, οί μοναχοί μετρούσαν την ώρα τής προσευχής με το κομποσχοίνι, αλλά οί κόμποι τού κομποσχοινιού ήταν άπλοί. Κάποτε ένας άσκητής έκανε πολύ άγώνα, πολλές μετάνοιες κ.λπ., και ο διάβολος πήγαινε και έλυνε τούς κόμπους τού κομποσχοινιού του. Έκανε, έκανε μετάνοιες ο καημένος και απέκαμε, γιατί δεν μπορούσε να τις μετρά, άφού ο διάβολος τού έλυνε συνέχεια τούς κόμπους. Τότε παρουσιάσθηκε Άγγελος Κυρίου και τού δίδαξε πώς να πλέκη τούς κόμπους, ώστε σε κάθε κόμπο να σχηματίζονται έννέα σταυροί. Ο διάβολος μετά, ο όποιος τρέμει τον σταυρό, δεν μπορούσε νά τούς λύση. Έτσι κάθε κόμπος τού κομποσχοινιού έχει έννέα σταυρούς, που συμβολίζουν τα έννέα τάγματα τών Αγγέλων.

Γέροντα, τί σημαίνουν οί τριάντα τρεις, οί πενήντα, οί εκατό και οί τριακόσιοι κόμποι που έχουν τα κομποσχοίνια;

Μόνον ο άριθμός τριάντα τρία είναι συμβολικός: συμβολίζει τα τριάντα τρία χρόνια που έζησε ο Χριστός επάνω στην γή. Οί άλλοι άριθμοί άπλώς μάς βοηθούν να μετράμε τις μετάνοιες που κάνουμε ή πόσες φορές θά πούμε τήν εύχή.

Μερικές μηχανές έχουν ενα σχοινί με μία χειρολαβή στην άκρη και, όταν θέλης να τις βάλης μπρος, τραβας μερικές φορές το σχοινί με δύναμη, μέχρι να ξεπαγώσουν τα παγωμένα λάδια. Έτσι και το κομποσχοίνι είναι το σχοινί το όποιο τραβάμε μία, δύο, πέντε, δέκα φορές και ξεπαγώνουν τά πνευματικά λάδια και παίρνει μπρος η πνευματική μηχανή τής άδιαλείπτου προσευχής, οπότε δουλεύει μετά μόνη της η καρδιά στην εύχή. Άλλά, και όταν η καρδιά πάρη μπρος στην εύχή, και πάλι δεν πρέπει να καταργήσουμε το κομποσχοίνι, για να μήν παρακινηθούν και άλλοι να το καταργήσουν, ενώ δεν πήρε άκόμη μπρος η καρδιά τους στην εύχή.

Να αγαπάμε λίγο και τον πόνο. Η άρρώστια είναι μεγάλη εύλογία για τον άνθρωπο. Όταν ο άνθρωπος το καταλάβη αυτό, την δέχεται με χαρά και ψάλλει με χαρά: «Εύλογήσω τον Κύριον έν παντί καιρω».

Θυμάμαι, ο καημένος ΓεροΓαβριήλ στά Καρούλια, είχε πόνους, πόνους... Και όταν πονούσε, έψελνε. Ήταν τεντωμένος συνέχεια κάτω. Έλεγε: «Μού λένε «σταυρός,

σταυρός!», αλλά καρφιά δεν έχω! Χωρίς καρφιά, τί σταυρός είναι;».

Πόσο καιρό κράτησε αυτό, Γέροντα;

Αρκετό διάστημα κανα δυό χρόνια. Ήταν τελείως μόνος του. Και να δήτε, το κελλί του ειχε ανοίξει από κάτω μιά ρωγμή και χειμώνα καιρό εφερνε από την θάλασσα ένα ...άεράκι φρέσκο, φρέσκο! Άλλά εκείνος μέσα στους πόνους και στο κρύο εψελνε και δοξολογούσε τον Θεό.

Στήν άρρώστια η ψαλμωδία είναι φάρμακο. Και βαριά άρρωστος να είναι κανείς, και να πονάη πολύ, άμα άκούση ψαλμωδία, μαλακώνει ο πόνος του. Άν μπορή και ο ίδιος λίγο να ψάλη, τότε το γλεντάει. Νά, εγώ άπόψε που πονουσα, εψελνα στήν διαπασών. Όσο κουράγιο ειχα, το έδωσα εκεί. Ξέρεις πόση δύναμη μού εδωσε αυτή η ψαλμωδία;

«Εγώ είμαι δεξιός», μού είπε ένας πού δεν είχε καμμιά σχέση με την Εκκλησία. «Άμα δεν κάνης σταυρό, τι ωφελεί; τού είπα. Το χέρι πού δεν κάνει σταυρό τι ωφελεί πού είναι δεξί; Σε τι διαφέρει από το αριστερό πού δεν κάνει σταυρό; Εκείνο έτσι και αλλιώς δεν κάνει σταυρό». Αν εσύ είσαι δεξιός και δεν κάνης σταυρό, σε τι διαφέρεις από τους αριστερούς; ο σκοπός είναι να είσαι άνθρωπος πνευματικός, να ζεις κοντά στον Χριστό, τότε βοηθάς και τους άλλους.

Εμείς ζούμε στον καιρό της Χάριτος, γι' αυτό δέν έχουμε ελαφρυντικά. Είμαστε βαπτισμένοι, έχουμε καί τόν Παράκλητο, τά έχουμε όλα. Τότε δέν είχε σταυρωθή ακόμη ο Χριστός, καί είχε, κατά κάποιον τρόπο, εξουσία ο διάβολος καί εύκολα παρέσυρε τους ανθρώπους. Μετά τήν Σταύρωση δόθηκε σ' όλους η δυνατότητα από τόν Χριστό νά έχουν τόν θείο φωτισμό. Θυσιάσθηκε ο Χριστός καί μας ελευθέρωσε. Βαπτισθήκαμε στό όνομα Του. Τήν μπρίζα τήν έχει συνέχεια βαλμένη. Τώρα έμεις γινόμαστε αιτία νά μήν περνάη τό ρεύμα τής θείας Χάριτος, γιατί αφήνουμε τά καλώδια μας σκουριασμένα.

Ο Θεός είναι καλός- θέλει όλοι νά σωθούμε. Αν ήταν νά σωθουν μόνο λίγοι, τότε γιατί σταυρώθηκε ο Χριστός; Δεν είναι στενή η πύλη του Παραδείσου. Χωράει όλους τους ανθρώπους πού σκύβουν ταπεινά και δεν είναι φουσκωμένοι από υπερηφάνεια, αρκεί νά μετανοήσουν, νά δώσουν δηλαδή το φορτίο των αμαρτιών τους στον Χριστό, και τότε χωρούν νά περάσουν εύκολα από τήν πύλη.

Έπειτα, έχουμε καί το δικαιολογητικό ότι είμαστε χωματένιοι• δεν είμαστε μόνον πνεύμα όπως οι Άγγελοι. Είμαστε όμως αδικαιολόγητοι, όταν δεν μετανοούμε καί δεν πλησιάζουμε τόν Σωτήρα μας ταπεινά. Ο ληστής στον σταυρό, ένα «εύλόγησον» είπε καί σώθηκε. Η σωτηρία τού ανθρώπου εξαρτάται από το δευτερόλεπτο, όχι από το λεπτό. Ο άνθρωπος μέ έναν ταπεινό λογισμό σώζεται, ενώ, αν φέρη έναν υπερήφανο λογισμό, τά χάνει όλα. Από φιλότιμο καί μόνον πρέπει νά σωθούμε. Δέν υπάρχει μεγαλύτερος πόνος για τόν Θεό από το νά δη τόν

άνθρωπο στην κόλαση. Νομίζω ότι και μόνον η ευγνωμοσύνη στον Θεό για τίς πολλές Του ευλογίες και η ταπεινή συμπεριφορά μέ αγάπη προς τίς εικόνες Του, τους συνανθρώπους μας, μέ λίγο φιλότιμο αγώνα, είναι αρκετά, για νά έχουμε αναπαυμένη τήν ψυχή μας και σ" αυτήν τήν ζωή και στην άλλη.

- Γέροντα, μπορεί κάνεις νά πειραχθη από την εκδήλωση της ευλάβειας του άλλου;
- Νά σου πω, όταν κάνη κανείς μεγάλο σταυρό, άλλα τόν κάνη άπλα, ταπεινά, δεν πειράζει τόν άλλον. Άλλα, όταν κοιτάη αν τόν βλέπουν οι άλλοι και κάνη συνέχεια σταυρούς, τότε θά αρχίσουν νά τόν κοροϊδεύουν. **Ή, όταν περνάη έξω από έναν Ναό και κοιτάη αν εχη κόσμο, ή κάνη και... υπομονή νά μαζευθή λίγος κόσμος, και τότε αρχίζη νά κάνη σταυρούς και μετάνοιες, για νά τόν δουν, έχουν δίκιο νά τόν κοροϊδεύουν. Βλέπεις, το κοσμικό πνεύμα αποδοκιμάζεται. Η πραγματική ευλάβεια, όταν ύπαρχη, φαίνεται. Τό «ευσχημόνως» γίνεται «άσχημόνως», χωρίς πραγματική ευλάβεια.**

*Λόγοι Αγίου Παΐσιου Αγιορείτου

Πηγές: agioritikovima.gr - hellas-orthodoxy.blogspot.gr